

[<http://www.uoc.edu/in3/hermeneia/exposicio_ramon_dachs/>](http://www.uoc.edu/in3/hermeneia/exposicio_ramon_dachs/)

Ramon Dachs: poètiques no lineals [1996-2008]

Presentació

[Text de la primera edició. *Ramon Dachs: poètiques no lineals, 1996-2006*]

Els *Intermínims de navegació poètica* de Ramon Dachs, que hostatgem a Hermeneia des del març passat, són a Internet des del 18 d'abril de 1996. Acaben de complir, per tant, el 10è aniversari. Com que es tracta del primer hipertext literari de creació publicat a Espanya, l'efemèride ens ha induït a fer una exposició virtual multimèdia de celebració: *Ramon Dachs: poètiques no lineals, 1996-2006*.

L'estructurem en 6 parts, que associem a les puntes d'un hexagrama en estrella (desglossat en 6 rombes concèntrics amb els colors bàsics de l'espectre lumínic):

- Biografia literària
- Publicacions
- Recepció
- Cicle *Euràsia-Transeurasia*
- L'escriptura contra la veu
- Exposició d'*Euràsia*

(Aquesta estrella, d'altra banda, prové del fullet de la seva primera exposició.)

A *Biografia literària*, oferim una quinzena de tries de capítols de les seves memòries, publicades ara fa dos anys, referides a una quinzena de facetes de la seva aventura poètica; a més d'una llarga entrevista, que havia vist la llum prèviament a Mèxic, en què es fa balanç de tota la trajectòria fins al 2002.

A *Publicacions*, mostrem de quines edicions ha estat objecte cadascuna de les parts que conformen, orgànicament, el gran cicle poètic *Euràsia*, a més de les traduccions, les col·laboracions amb artistes i les memòries de l'autor.

A *Recepció*, mostrem una tria d'articles, ressenyes i entrevistes, agrupats també segons els grans eixos temàtics i formals del cicle *Euràsia-Transeurasia*: poesia amorosa, poesia oriental, poesia mínima, escriptura fractal, el cicle com a conjunt, així com les col·laboracions amb artistes.

A *Cicle Euràsia-Transeurasia*, mostrem l'estructura en què s'articula el conjunt, que conté la summa poètica de Ramon Dachs.

“De l'assimilació intertextual de la *cantiga de amigo* galaicoportuguesa (Occident) a l'apropiació del *jueju* xinès (Orient) s'estén, espai continental màxim, *Euràsia*. Del coneixement amorós al mot joiós. De l'intertext plurilingüe a l'hipertext. De la minimització textual a la geometrització sintàctica. De l'abolició del jo al blanc desert. Tot u, summa poètica, llibre

[<http://www.uoc.edu/in3/hermeneia/exposicio_ramon_dachs/>](http://www.uoc.edu/in3/hermeneia/exposicio_ramon_dachs/)

total: a través de les llengües romàniques, *Euràsia* emergeix dodecaèdrica del gran oceà.” I després, més: *Transeurasia*.

A *L'escriptura contra la veu*, remarcuem les dues facetes no lineals més emblemàtiques del cicle: l'hipertext i l'escriptura fractal (amb èmfasi a l'exposició a Miami de fa un parell de mesos). Mostrem com s'han desenvolupat i com s'han rebut al llarg d'aquest decenni. La no linealitat, però, abasta tota la producció del poeta, sempre a l'encalç de simultaneïtats abolitives de la veu i del temps.

A *Exposició d'Euràsia*, en fi, visionem el passeig imaginari que Ramon Dachs ha ordit a l'entorn del seu primer cicle, *Euràsia: tot u*, bo i associant obres pictòriques i visuals (generalment, de renom) a les seves respectives parts, en explícita referència al famós concert per a piano de Mussorgsky *Quadres d'una exposició*.

El cicle *Euràsia* es compon de dues parts. La primera, titulada *Euràsia: tot u* (1978-1999), té el català com a llengua bàsica. La segona, titulada *Transeurasia* (1999-2006), hi té el castellà. En totes dues parts, però, que són complementàries, entren en joc altres llengües romàniques (sobretot, el francès i el gallec). Aquest multilingüisme és una de les característiques rellevants d'*Euràsia*. L'hispanista Stephen Reckert ha qualificat l'autor com a “a pan Iberian poet”. I, a la recent conferència que ha fet Dachs sobre poètiques no lineals al Graduate Center de la City University of New York, se l'ha anunciat com a “a Latin European poet”. D'altra banda, ha publicat el gruix dels seus títols en català al País Valencià. I el dels seus títols en castellà, a Mèxic. Es tracta, per tant, d'un poeta “deslocalitzat” amb vocació transfronterera. Ni català, ni espanyol. Per a qui el bilingüisme ha esdevingut un pretext, no per traduir-se, sinó per reescriure's; una estratègia per dur més enllà la pròpia creació en dos cicles poètics paral·lels i successius.

Us proposem, en conclusió, sis coordenades per endinsar-vos a *Euràsia*:

- multilingüisme romànic
- poètiques de la brevetat, la síntesi i el silenci
- influx d'Orient (*haiku*, *jueju*, *robaiyat*, *zen*)
- poètiques d'abolició biogràfica i rebuig del “jo”
- intertextualitat (reescriptures pròpies i d'altri)
- poètiques no lineals: hipertext, escriptura fractal, poesia aleatòria...

Endinseu-vos-hi sense prejudicis i, en definitiva, gaudiu-ne com a lectors.

Ramon Dachs és un poeta radicalment independent. Desenvolupa la seva creació al marge de premis i subvencions, obté projecció internacional, i està consolidant una trajectòria singular i coherent que trenca convencions. Arrelada a Orient i a Occident, a la tradició, a la modernitat, i a la postmodernitat. Una trajectòria verament poètica: *Euràsia-Transeurasia*. Però no us quedeu fora; passeu, que hi esteu convidats. L'estrella ja roda a l'entorn d'un centre: sou al bell mig, lector!

Maig de 2006.

<http://www.uoc.edu/in3/hermeneia/exposicio_ramon_dachs/>

Pròrroga cronològica de l'exposició permanent: 2006-2008

Ens ha semblat oportú prorrogar 2 anys més la cronologia de l'exposició per diferents raons. En primer lloc, per estirar-la fins a incloure *InterTarot de Marsella*, la versió digital interactiva (bilingüe castellà/francès) del poema aleatori de Dachs, que avui presentem conjuntament amb l'ampliació. La cronologia abarca així, per tant, 12 anys, des dels *Interminims* (1996) fins a l'*InterTarot* (2008). En segon lloc, per documentar els darrers desenvolupaments del cicle *Transeurasia*, que ara inclou un nou apartat, "Silencio", fruit de la instal·lació itinerant *Poème de poèmes: mise en scène du silence*; que s'exposà a Périgueux (França) al juny de 2006, passà per Barcelona al novembre següent i acabà, successivament augmentada, a Córdoba (Argentina) a l'agost de 2007, itinerància documentada per un reportatge fotogràfic que sortirà abans de l'estiu en una revista de Madrid. En tercer lloc, perquè durant aquests anys l'autor ha conclòs el diari il·lustrat *Àlbum del trasiego*, continuació en certa manera de la seva crònica *Euràsia: 30 anys...* (l'altre paratext biogràfic del Cicle), que veurà la llum a Barcelona aquesta primavera. En quart lloc, perquè s'ha publicat a França *Blanc: topoèmologie*, en una edició integral català-castellà-francès (presentada a París a l'abril), que relaciona topologia i poesia mitjançant una peculiar formalització textual múltiple, constituint-se així en una nova anella encadenada a l'escriptura fractal. De fet, aquest títol i *Codex mundi: écriture fractale II* han estat inclosos per Mandelbrot a la seva bibliografia oficial sobre teoria de fractals de la Yale University. En cinquè lloc, per incorporar a l'apartat biogràfic un PDF amb la conferència de Dachs al CEC de la Sorbonne del passat 17 de març: *Identitat catalana, identitat romànica en el cicle "Euràsia"*, que dona un marc geogràfic i lingüístic coherent a la seva gran aventura poètica. En sisè i darrer lloc, ja per concloure, ens ha semblat oportú de prorrogar l'exposició virtual permanent per tancar-la en complir-se 30 anys de l'inici del cicle *Euràsia/Transeurasia*, que, segons ha expressat el seu autor a París, tindrà com a cronologia els 30 anys rodons que van des de juliol de 1978 fins a juny de 2008. Queda doncs inaugurada la pròrroga de poètiques no lineals.

Maig de 2008.